

O seke wa tšea gore o fetetšwe ke bolwetši bja HIV ge o na le a mangwe a maswao a. Le lengwe le le lengwe la maswao a le ka be le amana le malwetši a mangwe. Mokgwa o tee fela wa go tseba ge eba o fetetšwe ke HIV ke go dirwa diteko tša HIV.

Diteko tša HIV ga di leke baerase, eupša di leka dilwantšhammele tša baerase. Dilwantšhammele di dirilwe ke diselemadi tše tšhweu tša mmele go lwantšha diphetetšo. Ge e le gore dilwantšhammele tše di gona ka mading a gago, o na le HIV ebile o hloka kalafo.

Ge o nagana gore o ka be o fetetšwe ke HIV, go bohlokwa gore o dirwe diteko ka pela ka fao go kgonagalago, o ka be o na le maswao goba aowa. Ge o ka hwetša kalafo ka pela, mašole a gago a mmele a ka senyega gannyane. Ka maswabi, dilwantšhammele tša baerase ga di no tšwelela ka pela. Go ka tšea dibeke tše seswai go fihla go tše lesomepedi gore dilwantšhammele di bonagale ka tekong.

NAA NKA THIBELA BJANG GO PHATLALATŠWA GA HIV?

- Dirwa diteko o tsebe maemo a HIV a molekane wa gago.
- Šomiša dikhontomo nako ye nngwe le ye nngwe ge o tsenela thobalano.
- O se ke wa šomiša mmogo ditšhwana tša saerintšhe goba ditšhwana ge o hlabela diokobatši.

NAA KE KA LEBAKA LA ENG GO LE BOHLOKWA GO DIRWA DITEKO TŠA HIV?

- Go dirwa teko ya HIV go ra gore o rwala maikarabelo ka bowena.
- Ke mokgwa o tee fela wo o ka tsebago gore o na le HIV goba aowa.
- O swanetše go tseba gore o ka šireletša maphelo a gago bjang. Gona o ka dula o phetše gabotse lebaka le letelele.
- Gape o swanetše go tseba go šireletša batho ba bangwe gore ba se be le HIV.

MINE HEALTH AND SAFETY COUNCIL

145 Western Services Road, Western Wood Office Park

B7 Maple Place, Woodmead

Tel: 011 656 1797 | Website: www.mhsc.org.za

MHSC

Mine Health and Safety Council

GO TSEBA HIV

NAA HIV KE ENG?

- HIV ke baerase. E dula ka mading, ka peung ya bonna le ka dieleng tša setho sa bosadi.
- E fetetšwa go tloga go motho go ya go yo mongwe ka diela tša thobalano goba ka madi. E ka fetišetšwa go tloga go mosadi yo a imilego go ya go lesea la gagwe leo le sego la hlwa le belegwa goba ge mma a nantšha lesea letswele.
- Ge HIV e le mmeleng, e hlasela mašole a mmele.

HIV/AIDS e fetša mašole a gago a mmele maatla gomme ya go dira gore o be kotsing ya go fetelwa ke malwetši a mangwe a go swana le TB, yumonia le kankere tšeo di ka go bolayago.
NAA HIV E FETETŠWA BJANG?

NAA HIV E FETETŠWA BJANG?

O KA FETELWA KE HIV KA...

- * Thobalano ntle le khontomo
- * E ka fetišetšwa go tloga go mma go ya go lesea
- * Ka go šomiša mmogo didirišwa tša go hlabela tšhwana
- * Ka kabelo ya madi ao a feteditšwego le pšalollo ya ditho tša mmele

NAA KE TSEBA BJANG GORE KE NA LE HIV/AIDS? NAA MASWAO A YONA KE AFE?

Mokgwa o tee wa go tseba gore o fetetšwe ke HIV ke go dirwa **DITEKO**.

O ka se tshepe maswao go tseba gore o fetetšwe ke HIV.

Palo ye e ka bago seripagare sa batho bao ba fetetšwego ba na le maswao a go swana le a mpshikela mo dibekeng tše pedi go ya go tše nne ka morago ga go fetelwa ke HIV. Le ge go le bjale, batho ba bantši bao ba fetetšwego ke HIV ga ba na maswao afe goba afe le gatee mo mengwageng ye mentši.

Ka morago ga nako, ge mašole a mmele a felelwa ke maatla, mohlomongwe mo dikgweding goba mengwageng ye itšego, maswao a thoma go ba gona.

Dilo tše di latelago e ka ba maswo a temošo a gore o fetetšwe ke HIV:

- go sesefala mmeleng ka lebelo
- go gohlola go omeletšego
- go fiša ga mmele goba go tšwa sethitho bošego
- go lapa kudu
- dithaka tše di rurugilego ka mahwafeng, ka fase ga mokhubo goba molaleng
- letšhologo leo le tšeago tekano ya go feta beke
- p h e t e t š o y a m o d u l a kgafetšakgafetša (ka ganong goba ka sethong sa bosadi)
- bolwetši bja go ruruga noka go basadi fao go sa fodišwego ke dihlaré
- yumonia
- dišwana tše di sa foleng goba letlalo la go foforega